

ת"פ 24721/12/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד אבו כף

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24721-12-15 מדינת ישראל נ' אבו כף(עציר)

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה עו"ד שירה נתן

נגד

מוחמד אבו כף (עציר)

הנאשם עו"ד ראיד אלעוברה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן בשש עבירות של הסתה לאלימות או לטרור, עבירה לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, המעשים המיוחסים לנאשם התבצעו על פני תקופה שנמשכה לכל הפחות החל מחודש ספטמבר 2015 ועד ליום מעצרו (6.12.15). באותה העת החל מאמצע חודש ספטמבר 2015, אירעו הפרות סדר אלימות במתחם הר הבית מצד עשרות רבות של צעירים, כלפי כוחות הביטחון אשר נשלחו להשליט סדר ולהשיב את השקט להר הבית. הסלמה זו כללה תקיפת אנשי בטחון לרבות על ידי ידוי אבנים, חפצים, השלכת בקבוקי תבערה וירי זיקוקים ומטענים. כן החל מסוף חודש ספטמבר 2015, התרחשו ברחבי הארץ גל של פיגועי טרור רצחניים.

3. בכל אותה תקופה החזיק הנאשם חשבון ברשת החברתית "facebook" (להלן: "**פייסבוק**") תחת השם "מוחמד אבו כף" בתעתיק בשפה הערבית, ואשר תמונת הנושא שלו כללה את תמונת הנאשם. פרסומי הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו, הוזנו ישירות ובעקביות בחשבונותיהם המקבילים של חבריו ועוקביו, שמספרם לא נמוך מ-3051 חברים וזכה לעשרות חיובים על הודעותיו.

4. על רקע האווירה הציבורית הרגישה והנפיצה כמתואר לעיל, פרסם הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו במספר הזדמנויות קריאות לנקיטה במעשי אלימות וטרור כנגד אזרחים וכוחות הביטחון, דברי שבח, אהדה, עידוד תמיכה והזדהות כלפי המעשים כאמור ועושיהם.

פרסומים אלה של הנאשם זכו לחשיפה והיוו במה גם לאחרים להביע תמיכתם בתכנים באופן סמלי וגלוי באמצעות סימני חיבוב (like). הנאשם כמנהל ויוצר של חשבון הפייסבוק האמור, שלט בכלל התכנים שפורסמו בו, בתגובות לפרסומים, והיה ביכולתו לחסום עוקבים ולמחוק תגובות, אך הוא לא עשה כן.

5. כתב האישום המתוקן מפרט שישה פרסומים, אותם פרסם הנאשם בפייסבוק במועדים שונים במהלך התקופה. הפרסומים קוראים לאלימות וטרור, תוך דברי שבח ואהדה למעשי טרור

ולמחבלים אשר ביצעו רצח של אזרחים ישראליים. פרסומים אלו בוצעו בסמוך למעשי טרור ורצח בתחומי ירושלים שאירעו באותה העת, כגון פיגועי דקירה, פיגועי ירי, פיגועי דריסה. הנאשם פרסם את תמונות המפגעים או את תמונות הלוויותיהם והוסיף דברים בעלי אופי מהלל ומשבח למבצעי הפיגוע ולעצם המעשה ובחלק מהפרסומים האחרים קרא לביצוע מעשי אלימות וטרור נגד היהודים. כן העלה קישור לאתר youtube המאפשר צפייה בסרטון הנושא את הכותרת "דקור ציוני לתמיכה באינתיפאדה השלישית".

6. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש וכל צד נותר חופשי בטיעונו. מאחר שהנאשם היה בן פחות מ-21 בעת ביצוע העבירות, ישנה חובת תסקיר בעניינו, ועל כן הוא הופנה לקבלת תסקיר שירות מבחן.

תסקיר שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 21, רווק, יליד הארץ שהתגורר עד למעצרו בבית הוריו ב"צור באהר" בירושלים. הנאשם עבד לפרנסתו כשלוש שנים בחברת "אגד" בעבודות אחזקה וניקיון ובמשך חודש וחצי טרם מעצרו עבד במאפיית אנג'ל. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם סיים 9 שנות לימוד, והחליט לעזוב את המסגרת הלימודית ביוזמתו על מנת לסייע לפרנסת הוריו לנוכח הישגיו הנמוכים והעדר מוטיבציה.

8. קצינת המבחן מסרה כי משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים ושבעה ילדים בגילאי 14-25, כאשר הנאשם הוא השלישי בסדר הלידה. אביו של הנאשם עובד כנהג אוטובוס ואמו עקרת בית. הנאשם תיאר לפני קצינת המבחן כי משפחתו סיפקה לו מענה לצרכיו הפיזיים והרגשיים ומשפחתו תומכת ואוהבת.

9. אשר לביצוע העבירות, קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מסר דברים באופן שטחי ולקוני. לדבריו, הוא לא ידע כי המעשים שביצע אינם חוקיים. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם לקח אחריות מילולית בלבד על מעשיו, והוא התקשה לבחון באופן ביקורתי את המניעים שהובילו אותו לביצוע העבירה. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם התקשה לגלות מודעות והבנה עמוקה להתנהלותו וכן התרשמה מיכולת מצומצמת להתבונן בהתנהגותו באופן ביקורתי.

10. קצינת המבחן התרשמה מחד כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי והוא מאופיין ביכולות תפקודיות סבירות, כפי שבא לידי ביטוי במסגרת התעסוקתית. מאידך התרשמה כי הנאשם בעל יכולות קוגניטיביות ומילוליות נמוכות. עוד התרשמה מלקות בגיבוש זהות עצמאית ונפרדת של הנאשם, וכי הוא בעל דימוי עצמי נמוך וקווים ילדותיים המתבטאים בקושי בהפעלת שיקול דעת בוגר וקושי בחשיבה רציונאלית על תוצאות והשלכות מעשיו. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מופעל מתוך מיקוד שליטה חיצוני, כאשר הוא אינו לוקח אחריות אקטיבית על העבירה הנדונה ונראה כי אינו מכיר בחומרת מעשיו ובסכנות הטמונות בהם ובהשלכותיהם.

11. קצינת המבחן העריכה כי הנאשם פעל מתוך ציפייה חברתית של הסביבה אליה הוא משתייך, כך שסיטואציות המפגשות אותו עם תחושות נפגעות וקורבנות עלולות להגביר את הסיכון להתנהגות מפרת חוק. התרשמותה היא שהנאשם מופעל מתחושת ניכור, קורבנות ועמדות אנטי ממסדיות,

דבר המגביל אותו לפתח אמפתיה כלפי האחר. יחד עם זאת, לא התרשמה מקיומם של דפוסים עבריינים. לאור האמור, הערכה של קצינת המבחן היא כי הסבירות להישנות התנהגות מפרת חוק בעתיד היא בינונית עד גבוהה. הנאשם לא ביטא צורך או נזקקות טיפולית ולא גילה מודעות ראשונית לכשלו ההתנהגותיים. אשר על כן קצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית או שיקומית וסברה כי יש סיכון להישנות התנהלות דומה בעתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

12. ב"כ המאשימה ציינה כי הערכים עליהם יש להגן בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם הגנה על שלום הציבור וביטחון. עבירות אלו מהוות זרז לפעולות טרור ולהוצאה לפועל של רעיונות אלימים לביצוע פיגועים, וכך מהוות סכנה לכוחות הביטחון ולאזרחים תמימים, וכן פוגעות בתחושת הביטחון של האזרחים.

13. אשר לנסיבות ביצוע העבירה ציינה ב"כ המאשימה כי ישנם מספר מאפיינים משמעותיים לחומרה, הראשון- עצם השימוש ברשת החברתית בה השתמש הנאשם, רשת שהיא חלק בלתי נפרד מחיי אזרחי העולם, ונוכח כמות החברים והעוקבים הרבה של הנאשם, הסיכון ממעשיו הוא גבוה יותר, בנוסף לכך פרסום זה איננו מוגבל לחברים ולעוקבים בלבד, שהרי כל חבר של חבריו של הנאשם ברשת החברתית, יכול להמשיך ולשתף את הפרסומים, כך שהתפוצה היא רחבה ודי כי אדם אחד ישפיע מהם כדי להביא למימוש דברי ההסתה. השני- יש להתחשב בקלות ההפצה על ידי הרשת החברתית המביאה לחשיפה עצומה לאנשים רבים. השלישי- יש לראות חומרה בהקשר לפרסומים המסיתים, את התקופה בה הם פורסמו, קרי בעת שגל הטרור בירושלים היה בעיצומו, וכן את סוג הפרסומים המסיתים.

נוכח אלה סברה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי וקנס.

14. אשר לעונש המתאים, בהתחשב נסיבותיו האישיות של הנאשם, העדר עבר פלילי, הודאתו של הנאשם במיוחס לו, גילו של הנאשם ומאידך מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם לא נטל אחריות משמעותית ואינו מכיר בחומרת מעשיו ובסכנה המשמעותית שבהם, ב"כ המאשימה עתרה להטיל על הנאשם 13 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס מרתיע. ב"כ המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

15. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ הנאשם הדגיש כי הגם שזו עבירה חמורה והוא אינו מקל בה ראש, ישנם מספר מאפיינים לקולא, שכן הנאשם לא כתב ופרסם בעצמו התמונות והפרסומים, אלא ראה אותם אצל חבריו בפייסבוק, והוא תיגם ושיתפם. מכאן שהנאשם הוא לא זה אשר בעצמו יזם את ההסתה, שהרי הוא לא יודע קרוא וכתוב, אלא ראה שהפוסט נפוץ ושיתף אותו. עוד הוסיף כי מספר האנשים החובבים את הפוסטים ששיתף היו עשרות ולא אלפים כמספר החברים להם טענה ב"כ המאשימה.

16. אשר לעונש המתאים, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בגילו הצעיר, בעברו הפלילי הנקי, בהודאתו במעשים ובחיסכון בזמן שיפוטי יקר, ובכך שהוא מסייע לפרנסת משפחתו. עוד ביקש להתחשב בכך

שהנאשם נתון במעצר למשך כחצי שנה, כאשר זוהי הפעם הראשונה בחייו בה הוא נעצר. ב"כ הנאשם מסר כי המעצר הרתיע את הנאשם, ויש להסתפק בימי מעצרו של הנאשם לצד מאסר מותנה על מנת שיבטיח שלא ישוב לבצע את אותן עבירות. עוד ביקש ב"כ הנאשם להימנע מהטלת קנס נוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

17. בתגובה לטענות ב"כ הנאשם השיבה ב"כ המאשימה לעניין שיתוף הפוסטים על ידי הנאשם ולא יצירתם, כי בשלושה סעיפים בכתב האישום מצוין כי הנאשם שיתף במילותיו שלו לצד התמונות, ועל כן מדובר בתוכן אקטיבי של הנאשם. שנית, לעניין פוטנציאל ההסתה וההפצה, הדגישה כי אין זה משנה מי כתב את הפוסט, שכן לעיתים גם פוסט שכבר הופץ בעבר על ידי אחרים הכולל תמונות וסרטונים, יכול לשכנע ולהסית את הציבור הרבה יותר ממילים.

18. הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא מתנצל ומתחרט על מעשיו וכן הוסיף כי הוא ראה פוסטים של אחרים והיה משתף אותם בלי לדעת מה תוכנם. עוד התחייב שכאשר ייצא מהכלא ישוב לעבוד ולסייע בפרנסת בני משפחתו.

מתחם העונש ההולם

19. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

20. הערך עליו יש להגן בעבירת הסתה לאלימות וטרור, הוא שמירה על שלום הציבור והגנה מפני פגיעה פוטנציאלית בו. פרסומים אלו מסכנים באופן פיזי וממשי כל פרט המרכיב את החברה וזאת בשל הסיכוי כי דברי ההסתה יביאו לידי פעולות טרור ואלימות. מעשים אלו פוגעים במדינת ישראל, בשלטון החוק וביסודותיה הדמוקרטיים של המדינה. לא בכדי קבע המחוקק עונש מאסר מקסימלי של חמש שנות מאסר לצד עבירה זו. מכאן שמדובר בעבירה מסוג פשע שעמדת המחוקק מלמדת על עוצמת הערך המוגן העומד בבסיסה.

21. המבחנים לקביעת מתחם העונש ההולם בעבירות אלה נקבע על פי טיב הפרסומים, כמות הפרסומים ומספר החברים אשר היו לנאשם. בענייננו מדובר בשישה פרסומים, כאשר לנאשם 3051 חברים והוא זכה לעשרות חיבובים על הודעותיו. בנסיבות המקרה, הנאשם פרסם דברי הסתה קשים ובהם דברי שבח לרוצחים ועידוד לביצוע מעשים דומים במהלך התקופה הנדונה. בנוסף, בחלק מהפרסומים צירף תמונות של מרצחים, תמונות הלוויות של "שהידים" ותמונות אחרות, וכן באחד מהפוסטים צירף סרטון התומך בהסתה. זאת ועוד, פרסום הפוסט מיד לאחר פיגועי הטרור שגבו קורבנות בתקופה ביטחונית מתוחה ורווית פיגועים יכולה להביא לליבוי השנאה ולביצוע מעשי אלימות. פרסום דברי הסתה באמצעות הפייסבוק קל לביצוע ואינו דורש מיומנות אך פוטנציאל ההפצה בו הוא רב, שכן הרשת החברתית היא חלק בלתי נפרד מחייהם של אנשים רבים. מכאן שישנה חשיפה רבה לדברי ההסתה, והסכנה שיגיעו לידי מי שנתון להשפעת דברי הסתה אלה היא רבה. כל אלה מעידים על חומרת ההסתה בענייננו. על כן בנסיבות אלה אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 5 חודשי מאסר ל- 15 חודשי מאסר (ר' מתחם שקבעתי בת"פ

35008-01-16, שם מספר החברים היה נמוך בהרבה וכן הנאשם הורשע גם בעבירת הפרת הוראה חוקית בנוסף לחמש עבירות ההסתה לאלמות).

22. יוער בהקשר זה כי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה עסקה בנסיבות שונות ובהיקף גדול יותר לצד עבירות נלוות בניגוד לענייננו. זאת ועוד, טענתו של ב"כ הנאשם כי הנאשם שיתף את הפוסטים ולא פרסמם, לא עולים בקנה אחד עם עובדות כתב האישום, מלבד שיתוף הסרטון (ס' 6 ח' לכתב האישום).

העונש המתאים

23. הנאשם בן 21, ללא עבר פלילי, לקח אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי משמעותי. הוא שוהה במעצר במשך כ- 6 חודשים, וידוע כי תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר וזהו מאסרו הראשון. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן כי מצבו הכלכלי של משפחתו קשה והוא מסייע בפרנסת משפחתו.

24. מנגד, יש צורך לתת דגש גם על הרתעת הרבים נוכח העובדה שמדובר בתופעה נפוצה ומסוכנת. זאת ועוד, עולה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם לקח אחריות מילולית בלבד על מעשיו והתקשה לבחון את המניעים אשר הובילו אותו לביצוע העבירה. קצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית בעניינו והעריכה כי הסבירות להישנות התנהגות מפרת חוק בעתיד היא בינונית עד גבוהה ועל כן יש לתת דגש גם על הרתעת היחיד. לכן, כאשר אני שוקלת את הנסיבות לחומרה ולקולא, החלטתי להטיל על הנאשם עונש כולל ברף התחתון של המתחם כדלהלן:

א. 7 חודשי מאסר מיום מעצרו, 06.12.15.

ב. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו על עבירה לפי סעיף 2144(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977.

זכות ערעור לבימ"ש המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ו, 02 יוני 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.